

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XCIV. An iusta sit Quadragesimæ Origo, Varietas, Ratioque institutæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Ambrosii hymnus: *Carnis terat superbiam potus cibi que parcitas.*

Nec dicimus, vt affingit nobis Kēnitius, ieiunium per se absque relatione ad pium finem, esse ex opere operato cultum Dei meritorium & satisfactorium: Nam per se dicit abstinentiam, estque res media, non virtus: at respectu finis p̄ij est virtus, & actus elicitus, Temperantiæ. *Dein*; opus operatum pendet ex instituto Dei; non ex merito cuiusquam, vti vis ieiunij ex deuotione dependet, vt Satisfaciat, Mereatur, & Impetret: teste S. Scriptura, in meo *Antichristop.* 4. q. 46.

2. Ita & S. Patres.

INSTAT Calvinus in Harm. Mat 6. Non eadem est ieiunij, quæ orationis vis: cum hæc sit Dei cultus præceptus; at illud, res media; ideo datur merces orationi per se, ieiunio nõ per se, sed ratione orationis.

Dico. Omni operi bono debetur merces de congruo; ergo & ieiunio, quæ ex electione, seu institutione suscipitur cum fine salutari: testibus innumeris exemplis & Patribus.

INSTAT Kemn. i. Patres rhetoricantur, exaggerationibus suis ad ieiunia homines inducturi; vt loquantur hortatoriè magis quam verè, teste Chrysostomo.

1. Analogicè tribuunt ieiunio, vt causæ remotæ, quod conuenit orationi, aut pœnitentiæ, quibus seruiunt ieiunia.

Dico Ad I. Adeo omnes rhetoricè, nullus verè loqueretur? S. Chry. *de compunct. cordis*, reprehendit tales rhetoricantes; at non S. Patres.

AD II. S. Patres distinctè omnia docent: iuuari orationem ieiunio, placari Deum, impetrari beneficia, satisfieri pro peccatis; vt analogiæ locus, esse nullus queat.

Dico AD SVASTIONEM I. istis Dominus declarat, placere sibi ieiunium, cui iuncta est iustitia vitæ; quantum displicet ieiunium iniquorum. Ergo *Nunquid hoc est ieiunium*, subaudit S. Hieron. *solum*.

AD II. Nil ad rem: nam scissio vestium non est ieiunium, sed contritionis signum.

AD III. S. Ambr. id sic exponit: Ieiunium sine elemosyna *ad modicum vtilis est*; at misericordia *ad omnia*. S. Chry. verò, cæteri que rectius ita; *Corporalis exercitatio*, sc. athletica corpori roborando: at exercitatio pietatis ad roborandū spiritum, *ad omnia vtilis est*. Est igitur comparatio vtriusque gymnasii, nullaq; mentio de ieiunio. Quod quem admodum *ad modicum val. re* diceret, cum id toties & tantoperè commendet?

AD IV. Phariseus non ideo iustificatus nõ est quod ieiunaret: sed quod superbè se exaltaret. Et *Mat. 9.* ieiuniū nouis vestibus comparatur, non detritis.

AD V. *Col. 2.* reprehenditur *θελοθρησκεία*, id est cultus voluntarius sed irrationibilis, ideòque superstitiosus; qualis non est ieiuniū vt pote *rationabile obsequium*. Agiturque ibi de immoderatè ieiunantibus; item contra fingentes, esse cibos aliquos ex se immundos.

QVÆSTIO XCIV.

An iusta sit Origo, Varietas, & Ratio Instituta Quadragesimæ?

LVTHERANI ac CALVINIANI contendūt: Quadragesimam, post Apostolorum tempora, ex.

ra, ex superstitione, & peruersa imitatione Christi irreplisse. Ita Kemn. p. 4. Exa. Magdeburgenses Cent. 1. l. 2. c. 10. Caluinus Inst. 4. c. 12. §. 20. ac ceteri omnes.

SVADENT isto, quod Kemn. ex S. Irenæo confingit

1. Tempore Apostolicorum varias fuisse obseruationes & leges.

2. Quadragesimam fuisse vulgarem Consuetudinem, non mandatum.

3. Et hanc priuata fuisse autoritate inuestam ab simplicibus.

4. Deinde aliquid esse statutum de ieiunio, idque ex priuata deuotione.

5. Ob ea viros Apostolicos id non accurate obseruasse.

6. S. Aug. epist. 86. ait: *In nouo Test. video præceptum esse ieiunium. Quibus autem diebus non oporteat ieiunare, quibus oporteat, præcepto Domini vel Apostolorum non inuenio definitum.*

AVTOR. Quadragesimæ ieiunium est ab Apostolis institutum; ab Ecclesia traditum. 1. Sic Canon Apost. 68. 2. S. Hier. epist. ad Marcellam, S. Leo ferm. 6. de Quadrag. 3. Quia Aug. ep. 118. & l. 4. de bapt. c. 24. omnia ea ex Apost. Traditione descendere, quæ in vniuersa Ecclesia obseruantur, & in nullo Ecclesiæ Concilio instituta inueniuntur. AT tale esse Ieiunium testantur plura Conc. vt Laodicænum can. 49. Nycænum can. 5. &c. Dein nullus Patrum antiquissimorum non meminit Quadragesimæ, vt rei sacræ.

Quò impudentior vox Caluini Instit. 4. c. 12. §. 20. *Iam inualuerat supersticiosa Quadragesimæ obseruatio.*

AT est APOSTOLICA. Quin asserunt quidam S. Patres, à Domino institutam, non verbo, sed exemplo; & inspiratione Dei: sic S. Ambr. Hier. Aug. Leo.

DICO AD Kemnitiana S. Irenæus

loquitur, non de Institutione ieiunij, sed de forma, sc. quamdiu sit cuique ieiunandum: vno die, an pluribus, an quadraginta horis. De varietate ieiunantium plus, minusuè diuersi diuersa; at Quadragesima vna fuit omnibus.

AD VI. S. Augustini: Hic loquitur de præcepto Christi in Scripturis expresso; non de Tradito: at ieiunium est in hoc non illo; vt iam liquet. Hactenus ex Communi sententia.

SENTENTIÆ particulares de origine Quadragesimæ sunt duæ, & improbabiles.

I. CASSIANI, Collat. 21. c. 30. per totum annum quale fuisse ieiunium in primitiua Ecclesia. Deo negligi coeptum: demum Quadragesimam institutam communi consensu fuisse.

AT CONTRA. Vt vita cælebs nõ fuit communis Christianis cunctis in tota ita nec ieiunium. Quia Act. 13. dicitur Paulus & Barnabas ordinati in opus Euangelij cum Ieiunio & Impositione manuum: atqui vt hæc temporaria paucorum, ita & ieiunium non fuit continuum, annuum, & omnium. Et 2. Cor. 11. dicitur *in ieiuniis multis non continuis*. Et S. Ioannes Euangelium scripturus solemne indixit ieiunium. 2. Nusquam extat commune decretum, de quo Cassianus.

II. SENTENTIÆ referentium Quadragesimam institutam ad Telephorum Papam, apud Eusebium Chronico.

AT CONTRA. Telephorus mandauit Clero, vt VII. hebdomadas integras abstineret à carnibus; cum Latini non VII. integras abstinerent. Dicit S. Ignatius, factus anno 71. Episcopus Antiochenus, & martyrizatus anno 109. institutam iam Quadragesimam commendat in ep. ad Philippenfes: ante Telepho-

lephorum Papam creatū anno 142. martyrio coronatum anno 154. testibus Baronio & Bzouio annis iisdem.

VARIETAS Ieiunij vt multa varias apud nationes fuit, ita nil idem officit constanti vnus Quadragesimæ traditioni: vide *Bell. l. 2. c. 15.*

RATIO Quadragesimæ CALVINO est vna κακοχylia: Kemnitijs, assignari rationes solitas ab Theologis recitasse, ait esse eas refutasse. Recitentur itaque.

AUTOR. Institutæ Quadragesimæ rationes feruntur VII. I. S. Leo serm. 4. de quadrag. *Vt in XL. diebus aliorum temporum culpas, & pia opera redimerent, & ieiunia casta decoquerent.*

2. S. Hieron. in Iona 3. *Dominus XL. dies ieiunauit, vt hereditatem nobis ieiunij derelinquens ad esum Corporis sui, sub hoc numero animas nostras prepararet.*

3. Tert. l. de iei. Vt impleretur illud Mat. 9. *Cum auferetur sponsus, TVNC ieiunabunt.*

4. S. Leo serm. 12. Quò dignius celebraretur Passio & Resurrectio Christi; *Vt, in cuius Resurrectione sumus conuersati: in ipsius inueniamur Passione commortui.*

5. Ob Catechumenos, ait S. Ambr. *Vt XL. dierum circulo ieiunantes, (ceu Helias) spiritalem baptismatis pluuiam mereamur, & longam gentiliū siccitatem lauari mundatio salutaris irroret.*

6. Cassianus Collat. 21. c. 27. vt quasi decimas de anno dependamus Deo.

7. S. Ignatius epist. ad Philip. *Ieiunandum Quadragesimā, quia Imitationem continet conuersationis Domini: Sic & S. Patres cæteri, Basil. Nazian. Hieron. Chry. Aug. Ambr. &c.*

Dominus tamen ieiunauit à Ia-

nuarij 6. vsque ad 14. Febr. Voluit autem Ecclesia post Dominum, quam cū Domino ieiunare. Et vt ieiunium iungeret Passionis Resurrectionisque celebrationi, *Item*, in vere innouante se natura tentationes surgunt carnis acriores: Tempusquē illud est omnium aptissimum ad ieiunandum.

IN STAT Caluinus Iesum non ieiunasse ad Imitationem nostram: Quia 1. Oportuisset eum quotannis ieiunasse: 2. Non omni abstinentie cibo: 3. Et Moyses XL. diebus ieiunauit, non tamen idcirco fuit institutum ieiunium, aut tractum ad imitationem.

DICO AD I. Sic Domino placuit, qui solum vna die tentatus fuit; nos quotannis sæpe tentamur, ideo & quotannis ieiunamus.

AD II. Imitamur Magistrum in abstinenti aliqua, non in omnimoda Dominum; id enim virtutis est; hoc miraculi: Ita *Greg. Nazian.*

AD III. Nusquam legitur Moyses datus in exemplum; at Christus, Ioan. 13. *Exemplum dedi vobis.* 1. Pet. 2. Eph. 5.

QVÆSTIO XCV.

Cur instituta sint ieiunia quadam breuiora, & stata?

LVTHÉRANVS Kemnitijs par. 4. *Exam. pag. 578.* Ieiunij in feria quarta & sexta causam fingit; quod ijs diebus ad audiendum Dei verbum conueniebatur.

AUTOR. At tunc maximè Dominicis ieiunasse oportuisset, quibus vbique prædicabatur; & tamen ijs ieiunari vetabatur, teste S. Aug. epist. 86. & 119.

CAUSA igitur vera est de feria quarta, quòd eā Dominus sit præditus; sexta, quòd crucifixus. Ita *Clemens lib. 5.*